

Werken aan duurzame landbouw
en een aantrekkelijk platteland

Blijve aarde
Bijeenkomst 14 december 2010

Gijs Kuneman

Kringloopkompas

Op bedrijfsniveau in beeld:

- stand van zaken
- vergelijking met anderen
- ontwikkeling in de tijd

Kringloopkompas

Aan welke knoppen draaien?

Doelen ipv middelen

Sturen op doelen
geeft ruimte en
motivatie

Het begon met Minas

komst van Minas in
1998; eerste
mogelijkheid voor
sturing op bedrijfsniveau

Thema klimaat

In 2007:
convenant Schoon en Zuinig
IPCC

Ruimte voor bedrijfsspecifieke
maatregelen

Per thema: Klimaatcijfers

CO ₂ -eq/jaar	Gemiddelde Cono Melk-veebedrijf	Eigen melkveebedrijf
Energiegebruik	0,04	0,05
Transport & arbeid derden	0,01	0,01
Pensfermentatie	0,39	0,37
Stal en mestopslag	0,10	0,10
Beweidings	0,07	0,10
Bemesting, dierlijke	0,03	0,03
Bemesting, kunstmest	0,04	0,05
Aankoop kunstmest	0,07	0,07
Grasland scheuren	0,00	0,00
Biologische N-binding	0,00	0,00
Indirecte bodememissies	0,11	0,12
Voeraankoop	0,13	0,15
Extra maatregelen (onderwaterdrainage, mestvergisting)	0,00	0,00
Totaal (CO₂-eq/kg melk)	1,00	1,04
Index	3,50	3,40

Per thema: Ammoniakcijfers

kg NH ₃ /jaar	Gemiddelde Cono Melk-veebedrijf	Eigen melkveebedrijf
Stal - melkvee	9,5	9,5
Stal - jongvee	2,7	2,0
Mestopslag	0,2	0,0
Bemesting	20,3	22,3
Beweidings	1,4	1,5
Kunstmest	3,4	2,4
Totaal (kg NH₃/haer/jaar)	37,7	37,2
Index	2,23	2,21

Einddoel melkveebedrijf

- Kengetallen leveren de veehouder een schat aan info op
- Hierdoor heeft hij een scherp beeld waar hij kan sturen
- Er blijken veel maatregelen mogelijk, maar het optimum is per bedrijf verschillend

Einddoel Coöperatie

- Kengetallen leveren de coöperatie een schat aan info op
- Hierdoor kan CONO duurzaamheid transparant maken naar buiten toe
- CONO kan werken aan blijvende vooruitgang op gebied van duurzaamheid

Boerencijfers

Een van de veehouders over de proefversie:

'Het invullen van al die gegevens heeft me wel 3 uur gekost. Maar volgend jaar stop ik gelijk alle overzichten in een map; dan kan het in een half uur.'

Dia 17

- EE2** Klimaatverandering gevolg van toename broeikasgassen ten gevolge van menselijk handelen.
= Versterkte broeikas effect.
Natuurlijk broeikas effect zorgt ervoor dat het op aarde niet gemiddeld min 18 graden is maar + 15 graden!! Huidige toename broeikasgassen gaat met een ongekende snelheid zie ook figuur verderop
Emiel Elferink; 6-10-2008